

## Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de  
Eerste Kamer der Staten-Generaal  
Kazernestraat 52  
Den Haag

**Ministerie van Buitenlandse  
Zaken**

Rijnstraat 8  
2515 XP Den Haag  
Postbus 20061  
Nederland  
[www.rijksoverheid.nl](http://www.rijksoverheid.nl)

**Onze Referentie**

BZDOC-533219887-57

Datum 30 november 2023

Betreft Verslag van de Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking van  
21 november 2023

**Bijlage(n)**

1

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik u het verslag aan van de Raad Buitenlandse Zaken  
Ontwikkelingssamenwerking van 21 november 2023.

De minister voor Buitenlandse Handel  
en Ontwikkelingssamenwerking,

Liesje Schreinemacher

## **VERSLAG RAAD BUITENLANDSE ZAKEN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING VAN 21 NOVEMBER 2023**

Op 21 november jl. vond de Raad Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking plaats in Brussel. De minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking was hier namens Nederland bij aanwezig. De Raad sprak per videoverbinding met de president van de Wereldbank, Ajay Banga. Op de agenda stond als hoofdonderwerp *Team Europe* engagement in complexe situaties in Afrika. Onder *current affairs* sprak de Raad over de Oekraïne-faciliteit, de situatie in de Palestijnse gebieden, het EU-genderactieplan (GAP) III en de relatie tussen de Europese Unie en de Gemeenschap van Latijns-Amerikaanse en Caribische Staten (CELAC). Onder *any other business* werd kort stilgestaan bij het *Global Gateway Forum* van 25 en 26 oktober jl. en de ondertekeningsceremonie van de Samoa-overeenkomst van 14 en 15 november jl.

### **Virtuele uitwisseling met de president van de Wereldbank**

De Raad sprak per videoverbinding met de president van de Wereldbankgroep (de 'Bank'), Ajay Banga. Deze uitwisseling lag in het verlengde van de recente jaarvergadering van de Bank in Marrakesh.<sup>1</sup> De Raad, inclusief Nederland, dankte president Banga voor zijn werk, in het bijzonder zijn voortgang op de hervormingsagenda en focus op partnerschappen en stelde vragen over de voorziene vervolgstappen van de Bank.

De nieuwe missie van de Bank richt zich op het stimuleren van investeringen die bijdragen aan een leefbare planeet voor iedereen. Daarin ziet president Banga de Europese Unie (EU) als een belangrijke partner om grensoverschrijdende uitdagingen te adresseren ten tijde van geopolitieke instabiliteit, ongelijkheid, en een dalend vertrouwen van ontvangende landen in het internationale (financiële) systeem. President Banga riep op tot innovatieve partnerschappen en additionele financiering vanuit aandeelhouders om het leenvermogen van de Bank te vergroten voor het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's). Net als de Raad benadrukte president Banga het belang van private sector mobilisatie. De president gaf aan een belangrijke rol voor de Bank te zien bij de wederopbouw van Oekraïne, in nauwe samenwerking met de EU en haar lidstaten. Ten aanzien van de COP28 sprak Banga het belang uit van een gedegen methode om klimaatfinanciering te meten, een goede balans tussen klimaatadaptatie en -mitigatie, en een goed beheer van het op te richten Schade & Verlies fonds dat de Bank is gevraagd te beheren. Verschillende lidstaten, waaronder Nederland, benadrukten het belang van een versterkte samenwerking tussen de EU en de Bank. Nederland riep tevens op tot het stimuleren van donorcoördinatie op landenniveau, een sterkere mobilisatie van de private sector voor OS-investeringen, en het waarborgen van de synergie tussen het werk van de EU en de Bank.

### **Team Europe engagement in Afrika**

De Raad sprak over Team Europe engagement in complexe situaties in Afrika, specifiek in de Sahel-regio en de Hoorn van Afrika. Eurocommissaris Urpilainen onderstreepte het belang om Afrika hoog op de Europese agenda te houden. Hierbij is het volgens de Europese Commissie belangrijk dat de EU open blijft staan voor een kritische dialoog met transitieautoriteiten om een terugkeer naar een constitutionele orde te bevorderen, en er tegelijkertijd voor te waken dat militaire regimes worden gelegitimeerd of versterkt.

Binnen de Raad werd brede steun uitgesproken voor een voortdurende ontwikkelingssamenwerking relatie met Afrikaanse landen. Verschillende landen gaven daarbij aan dat speciale aandacht moet uitgaan naar het tegengaan van antiwesterse retoriek en -sentimenten. Ook Nederland benadrukte het belang van een actieve Europese inzet in de Sahel en de Hoorn van Afrika om grondoorzaken van conflict en instabiliteit te adresseren en humanitaire noden te ledigen. Daarbij acht Nederland het van belang dat de EU zich opstelt als partner die oog houdt voor het perspectief van de bevolking, omdat dit op termijn de sterkste basis vormt voor het behartigen van Nederlandse en Europese belangen binnen een gelijkwaardig partnerschap. De EU dient daarbij speciale aandacht te geven aan betekenisvolle vertegenwoordiging en inclusie van vrouwen en jongeren.

---

<sup>1</sup> Zie kamerbrief nr. 26234-281 van 2 oktober jl.

## Current affairs

gericht op de bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit ter waarde van EUR 58,8 mln. getekend. Nederland zal ook deelnemen aan dit programma.

## **Overig**

### *Any other business (AOB)*

Eurocommissaris Jutta Urpilainen koppelde onder AOB kort terug over het Global Gateway Forum van 25 en 26 oktober jl.<sup>5</sup> en de ondertekeningsceremonie van de Samoa-overeenkomst van 14 en 15 november jl.<sup>6</sup>

### *Aanname Raadsconclusies*

De Raad nam Raadsconclusies aan over het rapport van de Europese Rekenkamer over het Instrument voor Nabuurschap, Ontwikkeling en Internationale Samenwerking (NDICI), de Team Europe aanpak, de sociale, groene en digitale transitie, het rapport van de Europese Rekenkamer over het Spotlight initiatief, en de relatie tussen de EU en de CELAC-regio.<sup>7</sup>

### *EU-AU ministeriële bijeenkomst*

De ministeriële bijeenkomst tussen de EU en de Afrikaanse Unie (AU) die gepland stond voor 20 november, is uitgesteld. Nederland dringt er samen met een groot aantal andere EU-lidstaten op aan om zo snel mogelijk een nieuwe datum voor deze bijeenkomst vast te stellen.

---

<sup>5</sup> [https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip\\_23\\_5199](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_5199)

<sup>6</sup> <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/11/15/samoa-agreement-eu-and-its-member-states-sign-new-partnership-agreement-with-the-members-of-the-organisation-of-the-african-caribbean-and-pacific-states/>

<sup>7</sup> <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/fac/2023/11/21/>